

Total number of printed pages-19

4 (Sem-5/CBCS) COM GE

2022

COMMERCE

(Generic Elective)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A

Paper : COM-GE- 5016

(Principles of Microeconomics)

OPTION-B

Paper : COM-GE- 5026

(Business Economics)

Full Marks : 80

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer **either** in English **or** in Assamese.

Contd.

OPTION-A

(Principles of Microeconomics)

Paper : COM-GE- 5016

1. (A) Answer the following : **(any five)**

1×5=5

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো পাঁচটা)

(i) What is normal price ?

স্বাভাৱিক দৰ মানে কি?

(ii) Define price discriminating monopoly market.

একচেটিয়া দৰবিভেদীকৰণ বজাৰৰ সংজ্ঞা লিখা।

(iii) What do you mean by a kinked demand curve ?

কুনীয়া চাহিদা ৰেখা বুলিলে কি বুজা?

(iv) What is the economic interpretation of a downward sloping AR curve of a monopoly firm ?

একচেটিয়া বজাৰ এখনৰ নিম্নগামী AR ৰেখাডালৰ অৰ্থনৈতিক ব্যাখ্যা কি?

(v) Write down the short-run production function formula.

উৎপাদন প্ৰক্ৰিয়াৰ হ্ৰস্বকালীন সূত্ৰটো লিখা।

(vi) Define Engel curve.

এঞ্জেল ৰেখাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(vii) Write one characteristic of perfectly competitive market.

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ এটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(viii) What is sunk cost ?

ভাসমান ব্যয় কি?

(ix) What is the shape of average fixed cost curve ?

গড় স্থিৰ ব্যয়ৰেখাৰ আকৃতি কেনে হয়?

(B) Answer the following as directed : **(any five)**

1×5=5

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ লিখা : (যিকোনো পাঁচটা)

(i) Marginal utility curve is always _____ (Fill in the blank)

প্ৰান্তিক উপযোগিতা ৰেখাডাল সদায় _____।
(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(ii) In perfect competition, the average revenue curve facing the individual slopes downward. (True/False)

সম্পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত ব্যক্তিগত গড় ৰাজহ ৰেখাডাল নিম্নগামী হয়। (শুদ্ধ/অশুদ্ধ)

(iii) When marginal productivity (MP) = average productivity (AP), then AP is _____.

(maximum/minimum)

যেতিয়া প্রান্তিক উৎপাদকতা (MP) = গড় উৎপাদকতা (AP), তেতিয়া AP _____ হয়।

(সর্বোচ্চ/সর্বনিম্ন)

(iv) The shape of a perfectly elastic demand curve is _____.

(Fill in the blank)

সম্পূর্ণ স্থিতিস্থাপক চাহিদা বেকাডালৰ আকৃতি _____।

(খালী ঠাই পূৰ কৰা)

(v) Give one example of cross elasticity of demand.

চাহিদাৰ তিৰ্যক স্থিতিস্থাপকতাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(vi) The indifference curve is convex to the origin due to decreasing marginal rate of substitution.

(True/False)

নিম্নগামী প্রান্তীয় প্রতিকল্পণৰ হাৰৰ বাবে নিৰপেক্ষ বেকা মূলৰ ফালে উত্তল হয়।

(শুদ্ধ/ভুল)

(vii) Increase in income shifts demand curve towards _____.

(Right/Left)

আয় বাঢ়িলে চাহিদাবেখা _____ ফালে সলনি হয়।

(সোঁ/বাওঁ)

(viii) The condition in which market supply matches market demand is called _____.

বজাৰ যোগান আৰু বজাৰ চাহিদা সমান হোৱা অৱস্থাতোক কোৱা হয়

(a) equalization

সমতা

(b) normalization

সৰলীকৰণ

(c) equilibrium

ভাৰসাম্য

(d) None of the above

ওপৰৰ এটাও নহয়

(ix) Demand curve can be derived from income consumption curve.

(True/False)

আয় উপভোগ বেকাৰ পৰা চাহিদাবেখা আহৰণ কৰিব পাৰি।

(সত্য/অসত্য)

2. Answer the following in brief : (within 40 words) (any five) 2×5=10

তলত দিয়াবোৰৰ চমু উত্তৰ লিখা : (৪০টা শব্দৰ ভিতৰত) (যিকোনো পাঁচটা)

(a) Define opportunity cost.

সুযোগ ব্যয়ৰ সংজ্ঞা লিখা।

(b) What is income elasticity of demand ?
চাহিদাৰ আয় স্থিতিস্থাপকতা মানে কি?

(c) What do you mean by marginal rate of substitution ?
প্রতিকল্পনৰ প্ৰান্তিক হাৰ বুলিলে কি বুজা?

(d) Mention *two* important features of an oligopoly market.
স্বল্পবিক্ৰেতা বজাৰ এখনৰ দুটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(e) Write the *two* conditions of equilibrium that must be obtained by a firm to achieve its equilibrium position.
ভাৰসাম্য অৱস্থা লাভ কৰিবলৈ এখন উদ্যোগ প্রতিষ্ঠানে কোন দুটা চৰ্ত পূৰণ কৰিব লাগে লিখা।

(f) What is producer's surplus ?
উৎপাদকৰ আধিক্য কি?

(g) Discuss Engel's law.
এঞ্জেলৰ সূত্ৰটো আলোচনা কৰা।

(h) Explain *two* factors causing shift in demand curve.
চাহিদাৰেখা স্থানান্তৰিত হোৱাৰ দুটা কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা।

(i) Write *two* properties of isoquants.
সমউৎপাদন ৰেখাৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(j) Why is the average cost (AC) curve U-shaped ?
কি কাৰণত গড় ব্যয় ৰেখা U-আকৃতিৰ হয়?

3. Answer *any four* from the following :
5×4=20

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Briefly explain how an individual firm enjoys supernormal profit in the long run under monopoly market.
একচেটিয়া বজাৰত এখন উদ্যোগ প্রতিষ্ঠানে দীৰ্ঘকালীন সময়ত কেনেদৰে সৰ্ব্বোচ্চ লাভ আহৰণ কৰিব পাৰে চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Write a short note on elasticity of demand.
চাহিদাৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(c) What is a budget line ? When and how a budget line shifted from its original line ?
বাজেট ৰেখা কি? কেতিয়া আৰু কেনেদৰে বাজেট ৰেখাৰ পৰিবৰ্তন ঘটে?

(d) Under what conditions, $AR = MR$ in perfect competition ?
কি কি চৰ্ত সাপেক্ষে সম্পূৰ্ণ প্রতিযোগিতামূলক বজাৰত $AR = MR$ হয়?

(e) Briefly explain *two* exceptions to the law of demand.

চাহিদা বিধিৰ দুটা স্বীকাৰ্য্য চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা।

(f) Write a short note on income consumption curve.

আয় উপভোগ ৰেখাৰ ওপৰত এটি চমু টোকা লিখা।

(g) Show the relationship between AC and MC (average cost and marginal cost).

গড় ব্যয় (AC) আৰু প্ৰান্তিক ব্যয় (MC)-ৰ মাজত সম্পৰ্ক স্থাপন কৰা।

(h) Distinguish between accounting cost and economic cost.

হিচাপ ব্যয় আৰু অৰ্থনৈতিক ব্যয়ৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

4. Answer *any four* from the following :

10×4=40

তলৰ যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Discuss various determinants of demand.

চাহিদাৰ বিভিন্ন কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা।

(b) Discuss the modern cost theory.

ব্যয়ৰ আধুনিক তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

(c) Explain the law of variable proportion of production.

উৎপাদনৰ পৰিবৰ্ত্তনীয় অনুপাত বিধিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Write *three* features of monopolistic competitive market. How are price and output determined under such market? Explain.

একাধিকাৰ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ তিনিটো বৈশিষ্ট্য লিখা। এই বজাৰত দৰ আৰু উৎপাদন কেনেদৰে নিৰ্ধাৰিত হয় ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Make a comparison between collusive and non-collusive oligopoly market.

বিধিগত বুজাবুজিৰ ভিত্তিত হোৱা স্বল্পবিক্ৰেতা আৰু বিধিগত বুজাবুজি নথকা স্বল্পবিক্ৰেতা বজাৰৰ মাজত এক তুলনাত্মক আলোচনা দাঙি ধৰা।

(f) Explain the law of diminishing marginal utility.

ক্ৰমহ্রাসমান প্ৰান্তিক উপযোগিতা বিধিটো ব্যাখ্যা কৰা।

(g) What do you mean by excess capacity? How and when does it arise in monopolistic competitive market? Explain. Do you think excess capacity is beneficial to the society? Give reasons.

2+5+3=10

অতিৰিক্ত ক্ষমতা বুলিলে কি বুজা? একাধিকাৰ
প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত এই ক্ষমতা কিয় আৰু কেনেকৈ
উৎপত্তি হয়, ব্যাখ্যা কৰা। অতিৰিক্ত ক্ষমতা সমাজৰ বাবে
লাভাৱাণিত বুলি তুমি ভৱানে? কাৰণ দৰ্শোৱা।

(h) Define income effect. Explain the
derivation of Engel curve from income
consumption curve (ICC). 2+8=10

আয় প্ৰভাৱ কি? আয় উপভোগ ৰেখাৰ পৰা এঞ্জেল
ৰেখা কেনেদৰে আহৰণ কৰা হয় আলোচনা কৰা।

(i) What is price consumption curve ?
Explain the shape of price consumption
curve if both x and y are normal goods.
2+8=10

দৰ উপভোগ ৰেখা কি? যদি x আৰু y সাধাৰণ দ্ৰব্য
হয় তেনেহলে দৰ উপভোগ ৰেখাৰ আকৃতি কেনে হব
ব্যাখ্যা কৰা।

(j) Explain substitution effect with the help
of diagrammatic analysis.

ৰেখাচিত্ৰৰ সহায়ত প্ৰতিকল্প প্ৰভাৱটো আলোচনা কৰা।

OPTION-B

(Business Economics)

Paper : COM-GE- 5026

1. Answer **any ten** of the following questions :

1×10=10

তলত দিয়া যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Define business economics.

ব্যৱসায় অৰ্থনীতিবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) What is national income ?

জাতীয় আয় কি?

(c) Define elasticity of demand.

চাহিদাৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(d) Mention an exception of the law of
demand.

চাহিদা বিধিৰ এটা ব্যতিক্ৰম উল্লেখ কৰা।

(e) The relationship between input and
output is called _____.

(Fill in the blank)

উৎপাদক আৰু উৎপাদনৰ মাজৰ সম্পৰ্কক _____

বুলি কোৱা হয়। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(f) Show the shape of isoquant in case of perfectly complementary factors.

সম্পূর্ণ পৰিপূৰক উপাদানৰ ক্ষেত্ৰত সমউৎপাদন বেখাৰ আকৃতি কেনেকুৱা হয়, দেখুওৱা।

(g) What is real cost of production?

উৎপাদনৰ প্ৰকৃত ব্যয় কি?

(h) Define marginal cost.

প্ৰান্তিক ব্যয়ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(i) Short-run average variable cost curve is _____ shaped. (Fill in the blank)

হৃৎকালৰ গড় পৰিৱৰ্তনশীল ব্যয় বেখা _____ আকাৰৰ।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(j) Draw the total revenue curve of a firm under perfect competition.

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ সৰ্বমুঠ আয় বেখাডাল অংকন কৰা।

(k) What is meant by normal price ?

স্বাভাৱিক দৰ বুলিলে কি বুজায়?

(l) Define 'shut-down point' in market analysis.

বজাৰ বিশ্লেষণত 'তলা-বন্ধ বিন্দু'ৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(m) What is first-degree price discrimination ?

প্ৰথম মাত্ৰাৰ দৰ বিভেদীকৰণ কি?

(n) What is dumping ?

ডাম্পিং কি?

(o) Who gave the concept of 'quasi-rent' ?

'সদৃশ খাজনা'ৰ ধাৰণাটো কোনে আগবঢ়াইছিল?

(p) Who propounded the uncertainty bearing theory of profit ?

লাভৰ অনিশ্চয়তা বহন তত্ত্বটো কোনে আগবঢ়াইছে?

(q) What is normal profit ?

স্বাভাৱিক লাভ কি?

(r) Give an example of insurable risk.

বীমাযোগ্য ক্ষতিশংকাৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

2. Answer **any five** of the following questions :

2×5=10

তলত দিয়া যিকোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Mention **two** reasons that give rise to the economic problems.

অৰ্থনৈতিক সমস্যা উদ্ভৱ হোৱাৰ দুটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(b) State the reasons for the law of demand.

চাহিদা বিধিৰ কাৰণসমূহ উল্লেখ কৰা।

(c) Write *two* reasons for leftward shift in the demand curve.

চাহিদা ৰেখা বাওঁফালে স্থানান্তৰিত কৰাৰ দুটা কাৰণ লিখা।

(d) Define a linear homogeneous production function.

ৰৈখিক সমজাতীয় উৎপাদন ফলনৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(e) Define marginal rate of technical substitution.

কাৰিকৰী প্ৰতিকল্পনৰ প্ৰান্তীয় হাৰৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(f) What is implicit cost of production ?

উৎপাদনৰ অন্তৰ্নিহিত ব্যয় কি?

(g) State *two* conditions of price discrimination.

দৰ বিভেদীকৰণৰ দুটা চৰ্ত উল্লেখ কৰা।

(h) Mention *two* characteristics of monopolistic competition.

একাধিকাৰ প্ৰতিযোগী বজাৰৰ দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(i) Distinguish between personal distribution and functional distribution.

ব্যক্তিগত বিতৰণ আৰু কাৰ্য্যকৰী বিতৰণৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(j) Write the difference between risk and uncertainty.

ক্ষতিশংকা আৰু অনিশ্চয়তাৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা।

3. Answer *any four* of the following questions :

5×4=20

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Discuss the importance of national income in business economics.

ব্যৱসায় অৰ্থনীতিবিজ্ঞানত জাতীয় আয়ৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(b) Explain the determinants of price elasticity of demand.

চাহিদাৰ দৰ স্থিতিস্থাপকতাৰ নিৰ্দ্ধাৰকসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) What is isoquant. ? Explain the properties of an isoquant.

সমউৎপাদন ৰেখা কি? সমউৎপাদন ৰেখাৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(d) What is economies of scale ? State *three* reasons for the rise of internal economies of scale ?

বৃহৎ মাত্ৰা উৎপাদনৰ মিতব্যয়িতা কি? আভ্যন্তৰীণ মিতব্যয়িতা উদ্ভৱ হোৱাৰ তিনিটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(e) Explain the characteristics of perfectly competitive market.

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(f) Explain the basic conditions for equilibrium of a firm with the help of a diagram.

এখন প্ৰতিষ্ঠানৰ ভাৰসাম্যতাৰ মূল চৰ্তসমূহ চিত্ৰসহ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) Distinguish between money wage and real wage.

মুদ্রা মজুৰি আৰু প্ৰকৃত মজুৰিৰ মাজত পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(h) Profits are a dynamic surplus. Explain.

লাভ হৈছে এক গতিশীল উদ্ধৃত্ত। ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer **any four** of the following questions :

10×4=40

তলত দিয়া যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the various types of business decisions. Mention the phases of business decision making process.

6+4=10

ব্যৱসায়িক সিদ্ধান্তৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

ব্যৱসায়িক সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াৰ পৰ্যায়সমূহ উল্লেখ কৰা।

(b) Discuss the law of variable proportions. In which stage will the producer decide to produce ? Explain. 7+3=10

উৎপাদনৰ পৰিৱৰ্তনশীল অনুপাত বিধিটো আলোচনা কৰা। উৎপাদনৰ কোনটো পৰ্যায়ত উৎপাদনকাৰীয়ে উৎপাদন কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত ল'ব? বৰ্ণনা কৰা।

(c) Explain increasing and decreasing returns to scale. Distinguish between economies and diseconomies of scale. 8+2=10

মাত্ৰাৰ ক্ৰমবৰ্ধমান আৰু ক্ৰমহ্রাসমান প্ৰতিদান বৰ্ণনা কৰা। বৃহৎ মাত্ৰা উৎপাদনৰ মিতব্যয়িতা আৰু অমিতব্যয়িতাৰ পাৰ্থক্য দেখুওৱা।

(d) State the importance of demand forecasting for a business firm. What are the methods of demand forecasting ? Explain **any two** methods. 2+2+6=10

ব্যৱসায়িক প্ৰতিষ্ঠান এখনৰ বাবে চাহিদাৰ পূৰ্বাভাসৰ তাৎপৰ্য উল্লেখ কৰা। চাহিদাৰ পূৰ্বাভাসৰ পদ্ধতিসমূহ কি কি? যিকোনো দুটা পদ্ধতি বৰ্ণনা কৰা।

(e) Distinguish between short run and long run. Why is the long-run average cost curve U-shaped ? Why is the long-run average cost curve called planning curve ? 2+5+3=10

হুস্কাল আৰু দীৰ্ঘকালৰ মাজৰ পাৰ্থক্য লিখা। দীৰ্ঘকালীন গড় ব্যয় ৰেখাডাল কিয় U-আকৃতিৰ হয়? দীৰ্ঘকালীন গড় ব্যয় ৰেখাক কিয় পৰিকল্পনা ৰেখা বুলি কোৱা হয়?

- (f) Explain how the short-run equilibrium price and output are determined under perfectly competitive market.

পূৰ্ণ প্ৰতিযোগিতামূলক বজাৰত হুস্কালীন ভাৰসাম্য দৰ আৰু সামগ্ৰীৰ পৰিমাণ কিদৰে নিৰ্ধাৰণ কৰা হয়, বৰ্ণনা কৰা।

- (g) Explain how a monopolist attains equilibrium price and output in the long run.

দীৰ্ঘকালত একচেটিয়া ব্যৱসায়ী এজনে কিদৰে দৰ আৰু সামগ্ৰীৰ পৰিমাণৰ ভাৰসাম্য অৱস্থা লাভ কৰে, বৰ্ণনা কৰা।

- (h) What is kinked demand curve? Explain how it helps in explaining price rigidity under oligopoly market.

2+8=10

কৌণিকতায়ুক্ত চাহিদা ৰেখা কি? স্বল্প বিক্ৰেতাৰ বজাৰত দৰৰ স্থিৰতা ব্যাখ্যা কৰাত ই কিদৰে সহায় কৰে, বৰ্ণনা কৰা।

- (i) Explain the marginal productivity theory of wages. State its limitations.

6+4=10

মজুৰিৰ প্ৰান্তিক উৎপাদনশীলতা সূত্ৰটো ব্যাখ্যা কৰা। ইয়াৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ লিখা।

- (j) Discuss the innovation theory of profit. Mention its limitations.

6+4=10

লাভৰ নতুনত্ব উদ্ভাৱন তত্ত্বটো আলোচনা কৰা। ইয়াৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ উল্লেখ কৰা।